

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان

مقایسه تاثیر دو داروی کالسی تراپین و متفورمین به عنوان درمان

کمکی در درمان نازایی زنان مبتلا به PCOS مراجعه کننده به

بیمارستان علوی شهر اردبیل

نگارش:

سجاد نعیمی

استاد راهنما:

دکتر فرناک جلیلوند

دکتر سوسن هوشمند

اساتید مشاور:

دکتر شهلا فرضی پور

دکتر فیروز امانی

آبان ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۰۸۰۲

کد ثبت در IRCT: IRCT20140422017388N3

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب سجاد نعیمی دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای خانم دکتر فرانک جلیوند بوده و بوسیله **خودم** انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مآخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
 - مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.
 - این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
 - کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
 - کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
 - چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.
- نام و نام خانوادگی دانشجو
امضا و تاریخ
- بدینوسیله **اصال و صحت** نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر فرانک جلیوند استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما
امضا و تاریخ

تقدیم به

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی
شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیب
ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم
و از ریشه‌ی آن‌ها شاخ و برگ گیرم. والدینی که
بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی
است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از
پروردگار، مایه‌ی هستی ام بوده اند، دستم را گرفتند و
در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه راه
رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا
کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به
آستان آنان...

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم، بر خود لازم می دانم که از استاد راهنمای محترم سرکار خانم دکتر فرانک جلیلوند و اساتید مشاور گرانقدر سرکار خانم دکتر شهلا فرضی پور و جناب آقای دکتر فیروز امانی و سرکار خانم دکتر سوسن هوشمند به خاطر راهنماییهای ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
	فصل اول مقدمه
۳	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله
۶	۲-۱- اهداف
۶	۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه
۶	۲-۲-۱- اهداف اختصاصی
۷	۱-۲-۳- اهداف کاربردی
۷	۱-۲-۴- فرضیات
۸	۳-۱- تعریف واژه ها
۸	۱-۳-۱- سندروم تخمدان پلی کیستیک (PCOS):
۹	۱-۳-۲- متفورمین:
۹	۱-۳-۳- کالسی تراپین:
	فصل دوم بررسی متون
۱۱	۱-۲- مبانی نظری
۱۱	۱-۱-۲- مقدمه
۱۴	۲-۱-۲- تعریف ناباروری
۱۶	۲-۱-۳- اپیدمیولوژی
۱۷	۲-۱-۴- جنبه های روانشناختی ناباروری
۱۷	۲-۱-۵- تشخیص ناباروری
۱۷	۲-۱-۵-۱- ارزیابی اولیه
۱۸	۲-۱-۵-۲- علل ناباروری
۲۰	۲-۱-۵-۳- ارزیابی عوامل مربوط به مرد

۲۲ ۴-۱-۵-۲- بررسی نتایج آزمون
۲۳ ۵-۱-۵-۲- ارزیابی عوامل مربوط به زن
۲۶ ۷-۱-۲- درمان ناباروری در زن
۲۸ ۸-۱-۲- درمان ناباروری غیر قابل توجیه
۲۹ ۲-۲- بررسی متون

فصل سوم مواد و روش کار

۳۴ ۳-۱- نوع مطالعه
۳۴ ۳-۲- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری
۳۵ ۳-۳- روش گردآوری اطلاعات
۳۶ ۳-۴- معیارهای ورود به مطالعه
۳۶ ۳-۵- معیارهای خروج از مطالعه
۳۷ ۳-۶- ملاحظات اخلاقی
۳۷ ۳-۷- محاسبات آماری
۳۸ ۳-۸- جدول متغیرها

فصل چهارم نتایج

۴۰ ۴-۱- توزیع سنی بیماران
۴۱ ۴-۲- توزیع سنی همسر بیماران
۴۲ ۴-۳- توزیع BMI بیماران
۴۳ ۴-۴- توزیع بیماران از نظر اولیه و ثانویه بودن ناباروری
۴۴ ۴-۵- مدت زمان ناباروری بیماران (سال)
۴۵ ۴-۶- توزیع سیکل قاعدگی بیماران
۴۶ ۴-۷- پاسخ به درمان
۴۷ ۴-۸- تغییرات متغیرهای مورد مطالعه بین دو گروه دارویی با حاملگی مثبت

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

۵۰	۱-۵- بحث
۵۴	۲-۵- محدودیت‌ها
۵۵	۳-۵- جمع بندی و نتیجه گیری
۵۶	۴-۵- پیشنهادات
۵۷	منابع

فهرست جداول

- جدول ۴-۱ میانگین سنی بیماران ۴۱
- جدول ۴-۲ میانگین سنی همسر بیماران ۴۲
- جدول ۴-۳ توزیع BMI بیماران ۴۳
- جدول ۴-۴ اولیه یا ثانویه بودن ناباروری بیماران ۴۴
- جدول ۴-۵ مدت زمان ناباروری بیماران (سال) ۴۵
- جدول ۴-۶ توزیع سیکل قاعدگی بیماران ۴۶
- جدول ۴-۷ پاسخ به درمان ۴۷
- جدول ۴-۸ تغییرات متغیرهای مورد مطالعه بین دو گروه دارویی با حاملگی مثبت ۴۸

PCOS: Polycystic ovary syndrome
BMI: Body mass index
LH: Luteinizing hormone
FSH: Follicle-stimulating hormone
FBS: Fasting blood sugar
DHEA: Dehydroepiandrosterone
LPD: Lymphoproliferative disorders
ART: Assisted reproductive technology
HSG: Hysterosalpingography
HPF: High-power field
PCT: Procalcitonin
EP: Ectopic pregnancy
IVF: In vitro fertilization
IUI: Intrauterine insemination
ZIFT: Zygote intrafallopian transfer
GIFT: Gamete intrafallopian transfer

مقایسه تاثیر دو داروی کالسی تراپین و متفورمین به عنوان درمان کمکی در درمان نازایی زنان مبتلا به PCOS مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهر اردبیل

چکیده

زمینه: عدم تخمک گذاری مزمن یکی از شایع ترین علل نازایی است. در زنان مبتلا به PCOS عوامل دیگری که به کیفیت اووسیت یا اختلالات اندومتری و لانه گرینی مربوط می شوند نیز ممکن است نقش بازی کنند. زنان نازا و مبتلا به عدم تخمک گذاری که تمایل به حاملگی دارند، کاندید القای تخمک گذاری هستند.

هدف: با توجه به اهمیت موضوع سندرم PCOS و اهمیت درمان آن، هدف از انجام این کارآزمایی بالینی بررسی تاثیر دو دارو کالسی تراپین و متفورمین در درمان بیماران مبتلا به PCOS می باشد.

مواد و روش کار: مطالعه مورد نظر بصورت کارآزمایی بالینی (Clinical trial) انجام شد. مجموعاً ۸۰ بیمار خانم مبتلا به PCOS که به درمانگاه زنان زایمان بیمارستان علوی جهت درمان نازایی مراجعه کرده بودند، بصورت تصادفی و با کسب رضایت شخصی انتخاب و وارد مطالعه شدند.

یافته ها: میانگین سنی افراد $21/08 \pm 5/21$ سال بود. از لحاظ سن بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). میانگین سنی همسر افراد $31/49 \pm 3/7$ سال بود. از لحاظ سن همسر بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). از لحاظ BMI بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). از لحاظ اولیه و ثانویه بودن ناباروری بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). میانگین مدت زمان ناباروری بیماران $3/68 \pm 3/49$ سال بود. از لحاظ مدت زمان ناباروری بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). از لحاظ نوع سیکل قاعدگی بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). میزان پاسخ به درمان در گروهی که متفورمین دریافت کرده بودند ۱۷/۵ درصد و در گروهی که کالسی تراپین دریافت کرده بودند ۱۰ درصد به دست آمد. از لحاظ پاسخ به درمان بیماران دو گروه از نظر آماری با هم اختلاف معنی داری نداشتند ($P > 0/05$). در مقایسه هیچ کدام از فاکتورهای مورد مطالعه در دو گروه با میزان پاسخ به درمان ارتباط معنی داری به دست نیامد ($P > 0/05$).

نتیجه گیری: میزان موفقیت درمان با استفاده از داروی متفورمین به عنوان یک داروی کمکی در درمان نازایی ۱۷/۵ درصد و این میزان در داروی کالسی تراپین ۱۰ به دست آمد. این دو یافته با هم اختلاف معنی داری را نداشتند اما بالا بودن میزان موفقیت در متفورمین می تواند حاکی از آن باشد که کالسی تراپین به عنوان داروی گیاهی جدید، مزیت خاصی نسبت به داروهای موجود ندارد.

کلمات کلیدی: کالسی تراپین، متفورمین، PCOS